

Παλαιολιθική Εποχή

Πώς οργανωνόμαστε;

Οι Χάτζα

Οι πιο κάτω πληροφορίες για τους Χάτζα προέρχονται από μελέτες επιστημόνων που μελέτησαν τη ζωή τους.

1. Διαβάζω τις 4 πρώτες παραγράφους και εντοπίζω τεκμήρια που δείχνουν ότι οι άνθρωποι αυτής της φυλής ζουν όπως ΠΙΘΑΝΟΝ να ζούσαν οι παλαιολιθικοί άνθρωποι.
2. Διαβάζω την 5η παράγραφο και εντοπίζω τεκμήρια σχετικά με το μέγεθος ομάδων των ανθρώπων σε αυτή τη φυλή.
3. Διαβάζω την 6η παράγραφο και εντοπίζω τεκμήρια σχετικά με τον τρόπο που λαμβάνονται οι αποφάσεις στις ομάδες αυτής της φυλής.
4. Διαβάζω την 7η παράγραφο και εντοπίζω τεκμήρια σχετικά με τις σχέσεις των ομάδων αυτής της φυλής.

Νεαροί κυνηγοί Χάτζα. Πηγή:
www.flickr.com/photos/thierry44/4875066899/

Οι Χάτζα είναι μια φυλή κυνηγών - τροφοσυλλεκτών που ζει σήμερα στη βόρεια Τανζανία στην Αφρική. Ζει πολύ διαφορετικά από ότι ζούμε εμείς.

Οι Ευρωπαίοι εξερευνητές έμαθαν για πρώτη φορά για τους Χάτζα το 1897. Μέχρι τότε μάλλον δεν είχαν επαφή με τον σύγχρονο πολιτισμό.

Γυναίκες Χάτζα.
Πηγή:
<http://www.flickr.com/photos/thierry44/4875679106/sizes/s/in/photostream/>

Οι εξερευνητές, αρχαιολόγοι και άλλοι επιστήμονες που τους μελέτησαν, μας λένε ότι οι Χάτζα ζουν σε ομάδες που μετακινούνται συχνά για να βρουν τροφή και να κυνηγήσουν ζώα.

Μένουν σε ένα μέρος για μερικές βδομάδες ή μήνες αλλά όχι μόνιμα. Προτιμούν να μένουν σε μέρη όπου ο καιρός είναι καλός.

Τρώνε σπόρους, ρίζες, διάφορους καρπούς και μέλι που μαζεύουν. Επίσης, κυνηγούν ζώα όπως στρουθοκαμήλους, καμηλοπαρδάλεις, ζέβρες, διάφορα πουλιά και ψαρεύουν ψάρια. Δεν καλλιεργούν φυτά, ούτε εκτρέφουν δικά τους ζώα.

Η πιο μικρή ομάδα Χάτζα που συνάντησαν οι επιστήμονες αποτελούνταν από 6 άτομα (μια οικογένεια). Η πιο μεγάλη ομάδα αποτελούνταν από 108 άτομα. Οι αριθμοί των ομάδων αλλάζουν όταν κάποια μέλη πεθάνουν ή όταν γεννιούνται παιδιά. Επίσης οι αριθμοί των ομάδων αλλάζουν όταν κάποια άτομα πηγαίνουν σε άλλη ομάδα για διάφορους λόγους: για παράδειγμα, επειδή μπορεί να διαφωνούν με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας ή γιατί παντρεύονται με μέλος άλλης ομάδας.

Σε κάποιες ομάδες οι γεροντότεροι διοικούν την ομάδα. Στις πιο πολλές περιπτώσεις όμως όλα τα μέλη της ομάδας είναι ίσα μεταξύ τους. Οι άντρες και οι καλύτεροι κυνηγοί μιας ομάδας έχουν, συνήθως, περισσότερη εξουσία, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι μπορούν να κάνουν ό,τι θέλουν. Πολλές φορές όταν κάποιοι διαφωνούν με την απόφαση της ομάδας, φεύγουν και πηγαίνουν σε άλλη ομάδα. Συνήθως τα μέλη της ίδιας ομάδας δεν συγκρούονται μεταξύ τους.

Οι επιστήμονες παρατήρησαν ότι οι ομάδες των Χάτζα, σε διάφορες περιπτώσεις ανταλλάζουν προϊόντα μεταξύ τους αλλά και με ομάδες από άλλες φυλές. Οι ομάδες των Χάτζα συνήθως δεν συγκρούονται μεταξύ τους. Υπάρχουν όμως συγκρούσεις με ομάδες άλλων φυλών.

Παλαιολιθική Εποχή

Πώς οργανωνόμαστε;

Σύγκριση Παλαιολιθικής Εποχής με το Σήμερα

1. Σημειώνω με ✓ την εποχή, στην οποία είναι πιο ΠΙΘΑΝΟ να ζούσε ή ζει ...

	Παλαιολιθική εποχή	Σήμερα
..ένας άνθρωπος που ξέρει τα ονόματα όλων σχεδόν των ανθρώπων που ζουν στην ίδια ομάδα/ πόλη/ χωριό μαζί του.		
...ένας άνθρωπος που ζει στο ίδιο μέρος με χιλιάδες άλλους ανθρώπους.		
...ένας άνθρωπος που ψηφίζει για να διαλέξει τον/την αρχηγό της ομάδας του.		
...ένας άνθρωπος που μπορεί να λαμβάνει μέρος στη λήψη των αποφάσεων για την ομάδα του.		
...ένας άνθρωπος που συναντά ανθρώπους από άλλες ομάδες.		
...ένας άνθρωπος που ανταλλάζει πράγματα με ανθρώπους από άλλες ομάδες.		
...ένας άνθρωπος που πολεμά με ανθρώπους από άλλες ομάδες.		

Συμπληρώνω, αν θέλω, άλλες συγκρίσεις που θεωρώ ενδιαφέρουσες ή σημαντικές.

Παλαιολιθική Εποχή

Πώς οργανωνόμαστε;

Σύγκριση Παλαιολιθικής Εποχής με το Σήμερα

2. Ποιο από τα πιο κάτω παιδιά είναι πιο πιθανό να ζούσε στην Παλαιολιθική Εποχή; Σημειώνω ✓ στον κύκλο του παιδιού.

Παιδί Α

Ζω με την οικογένειά μου σε μια ομάδα με άλλα χίλια άτομα. Ο πατέρας μου είναι ένας από τους καλύτερους κυνηγούς της ομάδας γι' αυτό οι υπόλοιποι τον σέβονται πολύ. Η μητέρα μου μαζί με άλλες γυναίκες καλλιεργούν τη γη και βόσκουν τα ζώα. Χτες ακούσαμε ότι μια άλλη ομάδα ανθρώπων βρίσκεται στην περιοχή μας. Ελπίζω να είναι φιλική.

Παιδί Β

Στην ομάδα που ζούμε, ζουν και πολλές χιλιάδες άλλοι άνθρωποι. Ο πατέρας μου είναι ο βασιλιάς της ομάδας μας και η μητέρα μου η βασίλισσα. Συνήθως ο πατέρας μου πάει με τους άλλους άντρες για κυνήγι, ενώ η μητέρα μου μαζεύει με τις υπόλοιπες γυναίκες καρπούς και ρίζες. Λυπάμαι, γιατί αύριο ο πατέρας μου και οι υπόλοιποι άντρες του χωριού πρέπει να φύγουν για να πάνε να πολεμήσουν μια άλλη ομάδα ανθρώπων, που ακούσαμε ότι επιτίθεται σε άλλες ομάδες.

Παιδί Γ

Ζω με την οικογένειά μου σε μια ομάδα με άλλα 100 άτομα. Ο πατέρας μου είναι ο αρχηγός της ομάδας, γιατί είναι ο καλύτερος κυνηγός. Αυτός αποφασίζει πάντοτε για το πού πρέπει να πάει η ομάδα μας. Κάθε μέρα βοηθώ τη μητέρα μου να μαζεύει καρπούς από τα δέντρα που βρίσκονται κοντά στο μέρος που μένουμε εδώ και μερικές βδομάδες. Χτες ήρθαν στην ομάδα μας ακόμα δύο οικογένειες που είχαν φύγει από τη δική τους ομάδα.

Παιδί Δ

Ζω με την οικογένειά μου σε μια ομάδα με άλλα 25 άτομα. Επειδή ζούμε κοντά στη θάλασσα, ο πατέρας μου και η μητέρα μου πάνε κάθε μέρα για ψάρεμα. Χτες οι γονείς μου συζητούσαν με άλλους ενήλικες για να αποφασίσουν πού θα πρέπει να πάμε σε λίγες βδομάδες, όταν θα αρχίσει να κάνει κρύο. Ένας από τους γεροντότερους της ομάδας είπε ότι θα πρέπει να βρούμε κι άλλες ομάδες για να ανταλλάξουμε τα ψάρια μας με κρέας.

